

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

aprill 2017 nr. 4 (192)

*Looja võta õnne anda,
hoia Kihnu mereranda...
/Kihnu laul/*

Kihnu vald saab 25-aastaseks.

Tähistame sünnipäeva 20. mail
kogu päeva kestvate ettevõtmistega ja
palume ka Sind sellest osa saama.

09:45-10:30 Suaru sadama turuhoone avamine

10:30 - 14:00 *Kihnu koolis* avatud kooli ajaloo
ning õpilaste käsitöönäitus

11.00 - 13.30 Seminar-arutelu "Väikesaared
haldusreformi järgselt"

13:30 - 15:00 Lõunapaus laadaplatsil

14:00 - 14:30 *Kihnu muuseumis* Pärnu Kunstide
Maja õpilaste HARFIANSAMBLI
kontsert (*juhendaja Tiinamai Keskaik*)

14:00-17:00 *Kihnu raamatukogus* Kihnust
ilmunud kirjanduse väljapanek ja
filmiprogramm

14:30 - 17:00 Kastiauto ekskursioonid giidiga

14:30 - 17:00 Sportlik jõukatsumine
*Kihnu Kõegõ Kangõm
vanarahvamaja platsil*

18:00 - 23:00 Muuseumiöö

19:00 - 20:00 *Kihnu muuseumis* kohtumine
näituse autori fotograaf
Pirgit Püvega

20:00 - ... Kihnu valla 25. aastapäeva ürituse
õhtune programm: tervituskõned,
valla autasude üleandmine,
sünnipäevatervitused,
spordivõistluse parimate autasus-
tamine, tantsupidu ja ilutulestik.

Kihnu muuseumis kogu päeva avatud Birgit Püve näitus "Kihnu poeem", tasuta

Rahvamaja kõrval avatud laadaplats 10:00-17:00

Kihnu kirik avatud 14:00-20:00

Algas Kihnu turismimarsruudi arendamine – osale nimekonkursil!

Projekti „Omakultuuri piirkondade tutvustamine ja arendamine turismi sihtkohtadena“ raames tegime 11. aprillil algust Kihnu teemamarsruudi loomisega.

Kahepäevase töötoa tulemusena jõudsime paika seada marsruudi koostamise aluspõhimõtted ja esialgse teekonna.

Teemamarsruudi peamiseks ideeks on Kihnu pärandi esitlemine selle terviklikus tähenduses, sh kooskõlas UNESCO arusaamaga pärandist, mis sisaldab nii materiaalsel ja vaimset kultuuripärandit kui ka looduspärandit.

Eriti oluline on just Kihnu looduspärandi esiletoomine teemamarsruudis, kuna siiani on see Kihnu turismimarsruutides suhteliselt tagaplaanile jäänud – vaatamata sellele, et Kihnu loodus on ainulaadne ja atraktiivne nii Eesti kui ka Euroopa mõistes. See on teekonna sihtgrupiks kultuuri- ja loodushuviline ning aktiivset puhkust väärtustav rattaturist, kes on valmis osa teekonnast läbima ka jalgsi. Marsruut on suunatud eelkõige individuaal turistile, kes ei telli giiditeenust.

Loodusturismi puhul tuleb mõelda puhkealade, matkaradade, loodusõpperadade arendamisele, tehes koostööd RMK-ga ja maadeomanikega ning kaasates Kihnu loodusgiide.

Et marsruut tõepoolest „tööle hakkaks“ ja oma eesmäärke täidaks, on vaja teekonda ja teekonnale jäävaid objekte märgistada nii logo, infotahvlite kui ka välikaartidega. Jätkuprojektina on head lahendused marsruudi mobiiliäpp ja audiogiidid erinevates keeltes.

Elav teemamarsruut annab lisandväärtuse sihtkohale,

Fotod: Silvia Soide

ettevõtjatele ja külalistele.

Samuti on see täiendavaks turundussõnumiks, parandab külaskogemust, lihtsustab reisiplaneerimist, loob uusi arendus- ja turundusvõimalusi ja rikastab sihtkoha identiteeti ja kuvandit.

Kihnu teemamarsruudi loomist nõustab Oliver Lood, kes on olnud erinevate teemamarsruutide, sh Seto Külavüü, sünni juures. Soome-ugri liikumise aktivistina on Oliver olnud Eesti esindaja ÜRO põlisrahvaste foorumis. Siit ka tema loomulik huvi ja sümpaatia Kihnu vastu – on ju kihnlased tänu oma ainulaadsele kultuuripärandile omalaadne põlis-kogukond, sellest tulenevate õiguste ja arenguvõimalustega – sealhulgas turismiarenduse valdkonnas.

Töötoas löid kaasa Saarde Helje, Mere Marju, Uiõ-Matu Mare, Noodi Maie, Kuraga Õie, Männi Jana, Rannametsa Liina, Pärnamäe Heli, Pärnä Veronika, Rannametsa Käthlin, Lääne Veera, Raja Martin, Pihlaka Taivi.

Selleks, et marsruut hakkaks elama, nagu näiteks Seto Külavüü või Sibulatee, tuleb marsruuti erineval moel turundada.

Marsruut vajab logo ja nime. Kui logo hakkab kujundama disainer, kes ühtlasi kujundab Kihnu stiiliraamatu, siis nime leidmiseks **hõikan välja konkursi**.

Ootame kõlavaid, särtsa-

kaid, teemamarsruuti ise-loomustavaid nimetusi 31. maini meiliaadressile abivallavanem@kihnu.ee Pool nimest on juba olemas: Kihnu...

Parima nime kuulutame välja septembris, võitjale on auhind.

Marsruudikaart peaks olema trükivalmiduses aasta lõpuks.

Taivi Vesik,
abivallavanem

Ettevõtlik kool õpetab ettevõtlikkust

2017. aasta on Eestis kuulutatud laste- ja noorte-aastaks. Teema-aastast ajendatuna toimub tänavune valla ettevõttopäev Kihnu Koolis, kus kooliperele ja lastevanematele tutvustatakse „Ettevõtliku kooli“ programmi ja õpilastele ettevõttopäeva ettevõtlikkust lastepärasel viisil.

„Ettevõtlik kool“ on haridusprogramm, mis on alguse saanud 2006. aastal Ida-Virumaalt ning on suunatud ettevõtliku õppe integreerimisele koolisüsteemi, et tõsta hariduse kvaliteeti ja seeläbi noorte edukust elus.

Ettevõtlikus õppes on hariduse eesmärgiks seatud ettevõtliku hoiaku kujundamine. Õppeprotsessis saab iga aineõpetaja kaasa aidata ja julgustada noort inimest olema tahan-suudan-teen eluhoiakuga – selline, kes on julge algataja, otsib uusi lahendusi, on kõrge motivatsiooniga, tegutseb koos

teistega, püstitab eesmärged, saavutab tulemusi, on vastutustundlik ja hooliv, on võimeline ise ennast analüüsima ning algatatud tegevused lõpuni viima.

„Ettevõtliku kooli“ mudeli rakendamine aitab õppeasutustel:

- siduda õpitut päriseluga, kus ei mängita, vaid tehakse päris asju ja tegevusi;
- tehakse edukat koostööd lastevanematega ja partneritega;
- muuta õppetöö huvitavamaks;
- tuua sära silmadesse nii õpilastel kui ka õpetajatel;
- panustada kohaliku kogukonna heaks, tehes midagi realselt ära.

„Ettevõtliku kooli“ võrgustikku kuuluvad haridusasutused, kes on oma õppeasutuses seadnud hariduse eesmärgiks ettevõtliku hoiaku kujundamise läbi õppetöö toetudes riiklikule õppekavale.

Kihnu ettevõttopäev 2017 „Ettevõtlik kool“ 10. mail kell 10.00 Kihnu Koolis

Pärnumaal on liitunud programmiga Väandra Gümnaasium, Pärnu-Jaagupi Põhikool, Tõstamaa Kesk-kool, Pärnu Rääma Põhikool, Koonga Kool, Lõpe Kool ja Jõõpre Kool.

Lisaks kooliperele on oodatud kuulama kindlasti lapsevanemad ja kõik kogukonna liikmed, kellele teema huvi pakub.

Lõuna ajal pakutakse osavõtjatele suppi ja kringlit. Päeva orienteeruv lõpp on 13.30.

Päeva viime läbi koostöös Pärnumaa Ettevõttopäeva ja Arenduskeskusega.

Taivi Vesik,
abivallavanem

Koolitused ja õppekäigud 2017. aastal

Omakultuuripiirkondade arendamine ja tutvustamine turismi sihtkohtadena

Aprill-Mai

Marsruudikoolituse töötoas hakkasime arendama Kihnu turismimarsruuti. Suveperioodil töö jätkub nõustaja ja disaineriga peamiselt meili teel, sügisene kokkusaamine seob otsad kokku ja arutelude tulemusena sünnib aasta lõpuks Kihnu turismimarsruut.

Aprillis sai alguse koolituste sari „Kohaliku kultuuripärandi kasutamine turismiteenuste disainis“. Neid koolituspäevi on kolme aasta peale kokku 10, neli neist sellel aastal.

See koolitus on suunatud kõigile Kihnu toodete/teenuste pakkujatele.

Teenusedisain aitab teenuseid muuta kliendile enam kasumlikeks, kasutatava-

teks ja ihladusväärteteks ning pakkujale tõhusamaks ja kasumlikumaks. Järgmine koolituspäev on 3. mail.

August

2018. aasta juuni esimesel nädalavahetusel korraldame esimesed Kihnu kodukohvikute päevad.

Kuidas seda üritust ette valmistada, läbi viia ja osaleda – selleks võtame ette õppereisi Seto Kostipäivale 12.-13. augustil.

Kümme huvilist, kel plaanis oma koduhoovis kohvikutepäeval kohvik avada, saavad Setomaale kogemusi omandama sõita.

Vajalik on eelregistreerimine assistent@kihnu.ee või tel 528 8258.

Kuna kohtade arv on pii-

ratud, siis kiirustage ennast kirja panema!

September, oktoober, november

Jätkub marsruudi arendamine ja teenuste/toodete disainikoolitused. Algavad pakettide loomise koolitused, kus innustatakse turismiteenuste pakkujaid kokku panema ühiseid reisirakendeid.

Kõik koolitused ja õppekäigud on kihnlastele ja Kihnu ettevõtjatele tasuta!

Koolituspäevade infot jagatakse valla veebilehel ja FB-lehel.

Taivi Vesik,
abivallavanem

VALLAVALITSUSES

◆ Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Muuseumikuuri I etapi ehitamine“ korraldamine;

◆ Kuulutati välja lihtmenetlusega hange „Tuletõrje veevõtukohtade ehitamine ja projekteerimine“;

◆ Tehti raamatupidamisele ülesandeks kanda bilansist välja põhivara, mille soetusmaksumus on väiksem kui 5000 eurot (avaliku sektori finantsarvestuse ja aruandluse juhendi § 58 lõige 15)

◆ Lõpetati sotsiaalkorteri üürileping;

◆ Korraldati suuline enam-pakkumine vallavara võõrandamiseks;

◆ Kinnitati suulise enampakkumise tulemused;

◆ Sale Kihnu Kultuuriruum väljastati ehitusluba veehoidla ehitamiseks Metsamaale (Rootsiküla);

◆ Korraldati kirjalik enam-pakkumine Laoba ALA 1 ja ALA 2 rendile andmiseks (tingimusi vaata valla veebilehel);

◆ Korraldati kirjalik enam-pakkumine Saeveski ümbruse rendile andmiseks (vt valla veebilehte);

◆ Korraldati eelläbirääkimistega enampakkumine Saeveski kasutusse andmiseks (vt valla veebilehte);

◆ ASile Kihnurand anti luba Pritsu-Palu liikluskeelualas seisenemiseks;

◆ Moodustati hajaasustuse programmi 2017. aasta taotluste hindamiseks viieliikmeline komisjon (Mari Mets, komisjoni esimees, liikmed: Marika Vesik, Käthlin Palu, Elme Männi, Toomas Pajula);

◆ Kinnitati Kihnu valla toetusfondi kasutamise korra tingimustele vastav III Viulifestivali korraldamiseks eraldatud toetuse kasutamise lõpparuanne.

KIHNU VALLAVOLIKOGUS

◆ Kinnitati jalgrattaplatside enampakkumise tulemused, mille kohaselt ala A sai enda kasutusse OÜ Kihnu Puukoi ja ala B Visit Kihnu OÜ;
 ◆ Võeti vastu valla 2017-2025 arengukava;
 ◆ Kinnitati valla 2017. aasta eelarve;
 ◆ Vallavanema palgaks kinnitati 1700 eurot alates 01. aprillist 2017;
 ◆ Vallavanemale määrati 1000 eurone preemia haldusreformi taotluse eduka kirja paneku eest;
 ◆ Kihnu Vallavolikogu 24.09.2015. a otsusega nr 27 munitsipaalomandisse taotletava 3,88 ha suuruse moodustatava katastriüksuse (Printsisaare, Lemsi küla) sihtotstarbeks määrati tootmismaa;
 ◆ Lehe katastriüksuse jagamisel moodustatavate maaüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed määrati järgnevalt:
 Lehe (Sääre küla), 3385 m², sihtotstarve maatulundusmaa

Kossu (Sääre küla), 29708 m² sihtotstarve maatulundusmaa ja
 Kossu (Sääre küla), 1095 m² sihtotstarbeta maa.
 ◆ Muudeti vallavolikogu otsust järgnevalt: asendati läbivalt Kihnu Vallavolikogu 15.12.2016 otsuses nr 27 „Maaüksuse koha-aadressi ja sihtotstarbe määramine” moodustatava maaüksuse nimi „Tee” nimega „3030011 Haigla-Lõpe-Vanarahvamaa tee”.
 ◆ Vallavolikogu 19.05.2016 määrust nr 6 „Pädevuse jaotus ehitusvaldkonnas” §-i 17 täiendati lõikega 1¹ järgmises sõnastuses: (1¹) Maareformi seaduse alusel teostatavates menetlustes määrab moodustatavate maaüksuste sihtotstarbe vallavalitsus.
 ◆ Kihnu Vallavolikogu 15.06.2016. a otsusega nr 19 munitsipaalomandisse taotletava 0,6 ha suuruse moodustatava katastriüksuse (Risti, Rootsiküla, Kihnu vald) sihtotstarbeks määrati tootmismaa.

Suaru sadamas valmis

Algavaks suvehooajaks saab Suaru sadamas valmis uus arendusprojekt, mille käigus valmib turuhoone, laste mänguväljak ja puhkeala.

Turuhoonesse mahub kauplemise vähemalt kaheksa kauplejat, lette saab sätida vastavalt vajadusele. Hoone otstes on avatavad luugid, mis aitavad muuta kauplemise ala veelgi avatumaks ning lisavad paindlikkust suvisel ajal näiteks välikohviku ja jäätisemüügi korraldamisel. Hoone avaratest akendest avanevad imeilusad vaated merele.

Hoovialale on kavandatud laste mänguala Kihnu le omase paadikujulise ronimisatraktsiooniga. Hoovialal saab pidada piknikku, jalga puhata ja lihtsalt mõnusalt aega veeta nautides merd ja sadamamelu. Perioodidel, mil turgu pole, saab hoones korraldada ajutisi näitusi, kontserte ja

muidki üritusi.

Lisanduvad võimalused peaksid suurendama piirkonna tuntust, külalastavust ja rikastama külalastuskogemust. Suureneb nõudlus kohalike ettevõtjate toodete ja teenuste järele, elavneb ettevõtluskeskkond ning lisanduvad võimalused nii külalistele kui ka kohalikele.

Sadam on saare merevärv. Sadamaala arendamine ehk merele avatus annab võimaluse paremini kasutada rannikuala merega seotud tegevuses, näiteks rannakalanduses ja turismis. Seega on sadamal tähtis roll piirkonna terviklikul arendamisel.

Arendusprojekti maksumuseks kujunes 81 976 eurot (ilma käibemaksuta) Projekt on saanud toetust Leader meetme raames antavast projektitoetusest 39 600 eurot.

Ehitusprojekti koostas Lahemahe OÜ, ehitab Kih-

Kihnu Vallavolikogu määrus 16. veebruar 2017

Müügipileti hinna kehtestamine

Määrus kehtestatakse kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 37 ja kaubandustegevuse seaduse § 18 lõike 5 alusel

§ 1 Üldsätted

Määrusega kehtestatakse müügipileti hind kauplemisel tänava- ja turukaubanduses või avalikul üritusel, kus kaubanduse korraldajana tegutseb Kihnu Vallavalitsus (edaspidi vallavalitsus) või tema poolt volitatud vallavalitsuse hallatav asutus.

Määrus on kaubandustegevuse seaduse rakendusakt ning määruses kasutatakse mõisteid kaubandustegevuse seaduse tähenduses.

§ 2 Müügipilet

Müügipilet on kaubanduse korraldaja poolt väljastatud dokument, mille alusel võib sellel märgitud kaupa või teenust müüa.

Kaupleja, kes soovib müüa kaupa või teenust, peab kaubanduse korraldajale hiljemalt nädal enne soovitud kauplemisaega esitama vormikohase taotluse (lisa 1).

Kaubanduse korraldaja väljastab vormikohase müügipileti (lisa 2) pärast müügipileti hinna tasumist.

Kaubanduse korraldajal on lubatud valla elanikele suunatud heategevuslikel üritustel erandkorras väljastada tasuta müügipilet.

Lisaks müügipiletile peab kauplejal teatud kauba või teenuse müügi korral olema vastav registreering, tegevusluba või muu samaväärne dokument, kui see on seadusega nõutav.

Müügipileti väljastamisest võib keelduda, kui:

- soovitakse kaubelda kaupadega, mille müügile on õigusaktidega kehtestatud piirangud;
- müügikoht, kus soovitakse kaubelda, ei ole sobiv;
- kaubanduse korraldaja hinnangul on kauba/teenuse pakkumine avaliku ürituse või tänava-, turukauban-

duse raames tagatud;

- muudel põhjendatud juhtudel.

Müügipileti eest tasutakse enne müügipileti kehtivuse algust Kihnu Vallavalitsuse poolt esitatud arve alusel. Arvet võib tasuda mitmes osas tingimusel, et enne iga uue kuu algust on tasutud selle kuu müügipileti osa. Arve tasumata jätmisel kaotab müügipilet kehtivuse, kuid säilib arve täieliku tasumise kohustus. Elektri eest tasutakse pärast tarbimisandmete selgumist.

§ 3. Müügipileti hinnad tänavakaubanduses

Kehtestada Kihnu valla territooriumil tänavakaubanduse korral, kui kaubanduse korraldajana tegutseb vallavalitsus või selle hallatav asutus, järgmised müügipileti hinnad kõigile kaubagrupidale:

Ühe päeva müügipileti hinnad:
 kuni 5m², 10 eurot kuni 24h;
 6-10 m², 15 eurot kuni 24h;
 11-15 m², 20 eurot kuni 24h

Ühe kuu müügipileti hinnad:
 kuni 5m², 30 eurot kalendrikuu;

ib turuhoone

nu Majanduse OÜ ja omanikujäreelvalvet teostab Tregon OÜ.

Suaru sadamaturg kutsub kauplema!!!

Info ja müügiletide brooneerimine abivallavanem@

kihnu.ee või **Taivi telefonil 528 8258**. Kiirustage, sest kohtade arv on piiratud!

Müügipileti vormikohane taotlus on kättesaadav valla veebilehelt www.kihnu.ee, ettevõtluse rubriigis, alamjaotuses ettevõtluskesk-

kond või www.riigiteataja.ee

Tutvuge ka müügipileti hindade ja tingmustega, mis on avaldatud samas lehes.

Taivi Vesik,
abivallavanem

Eriarstide vastuvõtt Kihnu arstipunktis

◆ Traditsiooniliselt jätkub iga-kevadine eriarstide vastuvõtt, sellel aastal pisut kiltustatult.

5. mail on tulemas silmaarst ja silmakabineti õde.

17. mail on Kihnu arstipunktis labor, vastu võtavad endokrinoloog, jalakabineti õde ja kaks kardioloog.

Jalakabineti õde ootab diabeetikuid jalgade kontrolli!

Juunis on tulemas loode-tavasti dr Mardna ja juuni lõpus dr Sõõru.

Registreerumine eriaalarstide vastuvõttudele on alanud! Tel: 446 922 (kl 10-16).

Vastuvõttud on mõeldud eeskätt neile, kes ise kuidagi mandrile ei pääse ja neile, kellel eriarsti vastuvõtule kiire, aga ootjärjekord on liiga pikk. Vajalik saatekiri (välja arvatud silmaarstile ja dr Mardnale). Seetõttu palume varakult registreeruda!

Riina ja Katrin arstipunktist

6-10 m², 50 eurot kalendrikuu;
11-15 m², 80 eurot kalendrikuu
Müügipilet väljastatakse kuni üheks aastaks.

Sadama-alal toimuva tänavakaubanduse piletihindadele lisandub käibemaks.

Tänavakaubanduses tuleb lähtuda vallavalitsuse poolt kehtestatud turu- ja tänavakaubanduse korrast.

§ 4. Müügipileti hinnad turukaubanduses

1) Kehtestada Kihnu vallale kuuluval Suaru sadamaturul (edaspidi sadamaturg) järgmised müügipileti hinnad kõigile kaubagrupidetele:

2) Ühe päeva müügipileti hind müügikohal on 10 eurot, millele lisandub käibemaks;

3) Ühe kuu müügipileti hind müügikohal on 75 eurot, millele lisandub käibemaks.

4) Elektri vajadusel lisandub müügipileti hinnale lisatasu 2 eurot / üks päev. Oma arvesti korral tasutakse tarbitud elektri eest vastavalt arvesti näitudele hinnaga 20 senti kwh.

5) Ühe päeva prügikäitlemistasu sadamaturul kauplejale on 1 euro päevas, v.

a neile, kes müüvad vaid käsitööd.

6) Müügipilet väljastatakse kuni viieks kuuks.

7) Ühele kauplejale võib väljastada kuni kaks müügipiletit juhul, kui selleks on turuhoones vabu müügikohti. Juhul kui müügipileti soovijaid on rohkem kui turul müügikohti, mitut müügipiletit kauplejale ei väljastata.

8) Müügipiletit tagasi ei osteta.

9) Müügipileti ostja on kohustatud järgima vallavalitsuse poolt kehtestatud tänava ja turukaubanduse korda.

§ 5. Müügipileti hinnad avalikul üritusel

Kehtestada järgmised ühe päeva müügipileti hinnad avalikul üritusel kui kaubanduse korraldajana tegutseb vallavalitsus või selle hallatav asutus.

• Siseüritustel kauplemiseks väljastatakse tasuta müügipilet

• Ajavahemikul 01.05. – 30.09. toimuvatel väliüritustel on müügipileti hind:

kuni 5m², 50 eurot ööpäev;

6-10 m², 75 eurot ööpäev;

11-15 m², 100 eurot ööpäev

• Väljaspool punktis 2 nimetatud ajavahemikku toimuvatel väliüritustel kauplemiseks väljastatakse tasuta müügipilet.

Elektri (kuni 16A, 1-faasiline toide, võimalusel) kasutamisel lisandub müügipileti hinnale lisatasu 5 eurot. Oma arvesti korral tasutakse tarbitud elektri eest vastavalt arvesti näitudele. Võimalusel tagatakse elektri kasutamine avalikel üritustel. Ühe kilovatt-tunni hind on 30 senti ning arveldamine toimub kaupleja arvesti näitude asusel

Sadama-alal toimuva väliürituse piletihindadele lisandub käibemaks.

§ 6 Rakendussätted

Tunnistada kehtetuks Kihnu Vallavalikogu 30.09.2011 määrus nr 15 „Müügipileti hindade ja müügipileti vormi kehtestamine“

Määrus jõustub kolmandal päeval peale Riigi Teatajas avaldamist.

Paal Põlluste,
volikogu esimees

Kihnu, Setomaa ja Lāti tutvustavad ühise

Kihnu, Setomaa ja Lāti käivitamisid projekti Omakultuuri piirkondade arendamine ja tutvustamine turismi sihtkohtadena.

Eestis ja Lätis on neli unikaalset piirkonda – Setomaa, Kihnu, Suiiti ja Liivi rannik, kus vanad kultuuritraditsioonid on hoitud elus kohalike inimeste igapäevaelu osana. Need vanad tavad (laulud ja tantsud, rahvariided, usu- ja rahvakalendripühade tähistamine, toit ja käsitöö, Vana-Võrumaa suitsusaun jne) kuuluvad UNESCO vaimse kultuuripärandi nimekirja.

Liivi rannikupiirkond, mis hõlmab 12 küla, on teemas jõupingutusi, et sellesse nimekirja lisanduda. Sellele vaatamata on unikaalset kultuuripärandit ja ülemaailmselt tuntud UNESCO märkinende piirkondade tutvustamisel turismisihtkohtadena liialt vähe kasutatud.

Paljud turistid ja kohalikud turismiteenuste pakkujad ei tea UNESCO märgi tähendust ning see peaks olema nende jaoks palju arusaadavam. Piirkonnad peaksid koos õppima UNESCO märki enda tutvustamiseks tulemuslikumalt kasutama, õppides teiste piirkondade kogemustest ning kaasates kultuuripärandi spetsialiste, turismieksperte jne.

UNESCO nimekirja pääsevad ainult autentse kultuuripärandiga piirkonnad. Kõik osapooled peavad tundma oma kohaliku kultuuripärandi ajaloolist tausta ja ehtsat sisu, selleks et tutvustada seda ka külastajatele. Kuna UNESCO vaimse kultuuripärandi nimekirja ametlikku logo ei ole lubatud turunduse eesmärgil kasutada, on vajadus ühise slogani järele enda tutvustamiseks ja turundamiseks turismi sihtkohana.

Projekti eesmärgiks on luua ühine turismitoode UNESCO poolt tunnustatud nelja väikese omakultuuri piirkonna

baasil. Pakkudes ühist teraviklikku ja atraktiivset turismitoode, on külastajatel võimalik osa saada ehtsast kultuuripärandist, mida tänapäeva maailmas leidub harva.

Projekti tulemusena loovad partnerid ainulaadse turismitoote, mis koosneb kohalike kultuuripärandist, kohalike turismiettevõtete teenustest ja atraktiivsetest turismiobjektidest. Ühiselt loodud turismitoode muudab mainitud omakultuuri piirkondade unikaalse väärtuse turistidele kättesaadavamaks, arusaadavamaks ja atraktiivsemaks.

Projekti tegevused on jaotatud kolme valdkonna vahel

Tootearendus: nelja kohaliku turismimarsruudi väljarendamine Setomaal, Kihnus, Liivi ja Suiiti piirkondades. Neid nelja marsruuti tutvustatakse ühtse slogani all.

1. Partnerid organiseerivad Setomaal ühise workshopi kultuuripärandiga seotud marsruutide kujundamisest. Igas piirkonnas toimuvad kohalikud workshopid koostöös turismiteenuste pakkujate ja ekspertidega.

2. Iga piirkonna turismiteenuste pakkujaid innustatakse kokku panema ühiseid reisipakette nii üksikreisijatele kui ka gruppidele. Need paketid võivad olla temaatilised või piirkondlikud. Selleks organiseeritakse koolitused ja praktilised workshopid, mille käigus pakettide koostamisest huvitatud teenusepakkujad töötavad spetsialistide abil koos välja atraktiivsed ja kasumlikud reisipaketid.

3. Partnerid organiseerivad turismiteenuste pakkujatele vastastikuseid õppereise kogemuste vahetamise eesmärgil.

4. Iga piirkond organiseerib turismiteenuste pakkujatele 10 koolitust nende oskuste

ja teadmiste parandamiseks enda kohaliku kultuuripärandi kasutamisel turismiteenuste disainis.

5. Partnerid koostavad turismiteenuste pakkujatele ühise juhendi, mis sisaldab praktilisi nõuandeid kohaliku kultuuripärandi kasutamiseks turismis. Juhendit levitatakse kohalike ettevõtjate ja teiste turismiteenuste osutajate hulgas.

6. Igale piirkonnale koostatakse stiiliraamat, mis annab ülevaate sellest, kuidas kasutada piirkonna ühset visuaalset identiteeti veebilehtedel, menüüdes, turundusmaterjalides, plakatitel, teevitadel jne.

7. Setomaal on olemas kogemused kohaliku toidupärandit tutvustavate avatud kohvikute päevade organiseerimisel ja sellega piirkonna tutvustamisel. Teised kolm piirkonda kutsuvad sellele kogemusele tuginedes

ellu sarnased avatud üritused. Kihnu esimene kodukohvikute päev viiakse läbi juuni esimesel nädalavahetusel 2018. aastal.

8. Partnerid teostavad väiksemahulisi investeeringuid kaheksa turismiobjekti atraktiivsemaks muutmiseks. Võrska vald rekonstrueerib Seto Talumuseumi ühe hoonetähtsuse Värskas ning paigaldab hoovi seto taluarhitektuuri tutvustavad maketid. Meremäe vald renoveerib Luikjärve talu peahoone. Kihnu vald rajab Kihnu muuseumi kõrvale uue muuseumikuuri suuremõõtmeliste museaalide hoiustamiseks. Kihnu Kultuuriruum rekonstrueerib Metsamaa pärimustalu peahoone esimese korruse Rootsikülas. Alsunga vald renoveerib Alsunga muuseumi ruumid. Kuldiga vald rajab Basi kultuurimaja Suiiti kultuuripärandit tutvustava näituse. Dundaga vald ostab

lt oma turismiväärtust

Kolka poolsaarele rajatavas Liivi pärimuskultuuri keskusesse vajalikke seadmeid. Ventspils vald püstitab tampepuust installatsiooni, mis sümboliseerib kohalikke meresõidu traditsioone.

UNESCO märgi tulemuslik kasutamine piirkonna kui turismiühikuna tutvustamisel

Turismiteenuste pakkujad, turismiorganisatsioonid ja teised asjakohased huvipooled lepivad kokku põhikontseptsioonis, kuidas kasutada UNESCO märki tootearenduses, turunduses ja kommunikatsioonil kõigile mõisteta- val viisil. Kuna piirkonnad ei tohi kasutada UNESCO ametlikku logo, on vajadus ühise slogani järele.

1. Seto Instituut organiseerib septembris 2017 Setomaal 1-päevase workshopi, mille eesmärgiks on kujundada ühtne arusaam UNESCO-

märgi tähendusest ja selle kasutamisest turismis.

2. Suiti Rahvuskultuuri Keskus organiseerib juunis 2017 1-päevase ühiskonverentsi Alsungas. See on pühendatud kohaliku muusika- ja laultraditsiooni laiemale kasutamisele turismitoote arendamisel ja teenuste disainil.

3. Seto Instituut, Setomaa Turism ja Värskas vald korraldavad 2018. aasta 2-päevase konverentsi Värskas. See on pühendatud UNESCO märgi ja kultuuripärandi kasutamisele turismis.

4. Läti Maaturismi Ühendus korraldab Läti turismiteenuste pakkujatele ja huvipooltele kolm 2-päevast seminari, kus selgitatakse kultuuripärandi kasutamise olulisust maaturismis.

5. Meremäe ja Värskas vallad organiseerivad 2017. ja 2018. aastal 1-päevase seto leelotraditsiooni tutvustava avatud workshopi.

6. Partnerid loovad ühtse müügisõnumi ja slogani, mis annavad Eesti ja Läti UNESCO piirkondadele ühtse visuaalse identiteedi.

7. Partnerid külastavad aprillis 2018 Ungarit, et õppida teiste UNESCO piirkondade kogemustest.

8. Partnerid koostavad kaks temaatilist käsiraamatut, mis tutvustavad turismiteenuste pakkujatele ja külastajatele kohaliku kultuuripärandit atraktiivsel moel. Üks käsiraamat on pühendatud nelja piirkonna rahvarõivaste tutvustamisele, teine kohalikele traditsioonilistele tähtpäevadele ja pühadele.

9. Dundaga ja Ventspils vallavalitsused valmistavad ette taotluse Liivi ranniku piirkonna UNESCO vaimse kultuuripärandi nimekirja saamiseks.

Turundus ja kommunikatsioon

Turundustegevused on vajalikud, et tutvustada nelja omakultuuri piirkonda kui turismiühikuna esile nende unikaasust. Turundustegevused on mõeldud sihtriikidest uute külastajate kohalemelitamiseks.

1. Partnerid koostavad kolmes keeles ühise turundusbrošüüri, mis sisaldab informatsiooni peamistest vaatamisväärsustest ja iga piirkonna eripärast.

2. Iga turismimarsruudi kohta valmistatakse turundusmaterjalid (infolehed, kaardid).

3. Koostatakse külalistele suunatud veebilehed ja sihtkohta tutvustavad videoklipid.

4. Partnerid koostavad iga piirkonna kohta reisijuhid (3-4 keeles), mis sisaldab infot piirkonna peamiste turismiobjektide ja vaatamisväärsuste kohta

5. Partnerid koostavad levitamiseks ühise 2018. aasta sündmuste kalendri.

6. Setomaa Turism korral-

dab kaks tutvustusreisi ajakirjanikele (2017, 2018) ja ühe reisikorraldajatele. Kihnu Vallavalitsus organiseerib ühe tutvustusreisi reisikorraldajatele. Läti Maaturismi Ühendus korraldab kaks tutvustusreisi ajakirjanikele ja reisikorraldajatele Suiti ja Liivi piirkondadesse.

7. Turismitoode tutvustatakse erinevatel turismikeskustel nagu TourEst Eestis, Balttour Lätis, Mardilaat ja Matka mess Soomes.

8. Kihnu Vallavalitsus ja Kihnu Kultuuriruum korraldavad juunis 2018 Kihnu Pärimuspäevad, kus tutvustatakse Kihnu käsitööd, kunsti- ja muusikatradsioone ja ajalugu ning toimuvad erinevad kontserdid.

9. Dundaga Vallavalitsus korraldab Liivi ranniku piirkonnas 2-päevase soome-ugri rahvaste festivali, mis tutvustab liivlaste kultuuripärandit.

Projekti partnerid:

MTÜ Setomaa Turism, SA Seto Instituut, Rahvuskultuuri Keskus Suiti, Dundaga Vallavalitsus, Ventspils Vallavalitsus, Läti Maaturismi Ühendus Lauku celotājs, Kihnu Vallavalitsus, SA Kihnu Kultuuriruum, Värskas Vallavalitsus, Meremäe Vallavalitsus, Kuldiga Vallavalitsus, Alsungas Vallavalitsus.

Projekti elluviimise

periood:
01.03.2017 – 29.02.2020

Projekti eelarve:

1 123 547,00 EUR, sh. sisaldab Eesti-Läti programmi toetus 955 014,95 eurot. Kihnu vallavalitsuse eelarve projektis on 134 745 eurot sh omaosalus 15% 20 211,75 eurot.

Projekti avakoosolek ja partnerluslepingu allkirjastamine toimus 6.-8.märtsil Setomaal.

Taivi Vesik,
abivallavanem

Esita kandidaat "Kenä kodo" konkursile

Taaskord on võimalik tunnustada oma naabri, sõbra või asutuse korras aeda ja majapidamist

Heakorrakonkursi "Kenä kodo" eesmärgiks Kihnu vallas on propageerida kodu- ja kodukaunistamise ideed ja parandada valla üldist heakorrustust, aidates seeläbi kaasa Kihnu valla meeldivamaks elukohaks muutmisele.

Konkursi raames hinnatakse Kihnu vallas asuvate kinnistute heakorda järgmistes gruppides:

- 1) eluhooned;
- 2) ettevõtted, asutused.

Konkursi läbiviimiseks on moodustatud viieliikmeline komisjon.

Hindamisele tulevad kinnistud, mille konkursis osalemise kohta on teinud ettepaneku Kihnu valla elanikud, vallas tegutsevad juriidilised isikud, vallavalitsus või komisjon.

Ettepanekute tegemise tähtaeg on 20. mai.

Andke enda kandidaat vallavalitsusele teada e-postile arendusnounik@kihnu.ee või telefonile 446 9910.

Võitjate autasustamine toimub jaanipäeva peol.

Foto Triinu Tsetsšin

Loosiga selgus, kes lastest laterna süüdata saab: õnn naeratas Mirjamile ja Engelile.

Kogu koolipere pürib laulupeole

Suvel toimuvale XII noorte laulu- ja tantsupeole „Mina jään“ soovib pääseda kogu Kihnu kooli õpilaspere – kes mudilaskoori koosseisus laulukaare alla laulma, kes muusikuna pillipeole ning osa lapsi loodab esineda mõlemal peol.

Laulupeo ettevalmistused on kogu Eestimaal ammu alanud ning nii Kihnu mudilaskoor kui ka pillilapsed on ettelaulmisel ja -mängimisel juba käinud ja ootavad otsust, kas tee laulupeole on valla. See tuleb siis, kui kogu Eestile on ring peale tehtud ja kõik lauljad ning mängijad on üle kuulatud.

Õpetaja Hilma sõnul olid kõik lapsed ülevaatusel väga tublid ning positiivset tagasisidet jagasid ka need, kes lapsi üle kuulasid. Mudilaskooride üldjuhi Annelii Traksi sõnul oli esitus helge ja ilusa tooniga. „Väike, kuid väga tubli koor! Ühtlane unisoon, puhas kahehäälsus, hästi kuulatud. Lauljad jälgivad kenasti dirigenti,“ kiitis ta.

„Ilus terviklik esitus. Kõlav ja ühtlane ühehäälsus, kindel kahehäälsus. Tubli töö! Jõudu ja jaksu!“ jagas tunnustust mudilaskooride üldjuht Jaanika Kuusik.

Laulupeo kodulehel oli Kihnu mudilaskoori ettelaulmise hindeks lausa 8,9 ning lastel ja õpetaja Hilmal on põhjust rõõmustamiseks, sest maksimaalne hinne oli 10!

16. aprilli õhtul sai laulupeo ettevalmistus piduliku avapaugu – üle terve Eestimaa süüdati koos oma kogukonna, perekonna või sõpruskonnaga oma kodupaigas väiksemad või suu-

remad lõkked, küünlad või tõrvikud, et valgustada teed läbi kevade XII noorte laulu- ja tantsupeo poole ning tähistada Eesti Vabariigi 100. sünnipäevapeo algust.

Ka Kihnu Koolis tähistati seda sündmust, kuigi mitte õigel päeval. Koolimajas toimus mudilaskoori kontsert, kus kõik laulupeol kõlavad lood kuulajatele ette kanti ning kahe palaga esinesid ka pillilapsed. Seejärel süüdati laternad, et laulupeoliste teed valgustada ja kõigi südamesse rõõmu ja valgust tuua.

Mais saab PRIAst taotleda pindalatoetusi

2-22.05 saab PRIAst taotleda pindalapõhiseid otsetoetusi, üleminekutoetusi ning Maaelu arenguka- ja pindala- ning loomapõhiseid toetusi.

Hilinenult on võimalik taotlust esitada kuni 16. juunini, kuid siis vähendatakse toetust 1% iga hilinetud päeva eest.

Enne taotlusvooru algust saab e-PRIA s joonistada põlde ning avatud on taotluste eeltäitmine. Eeltäidetud taotlusi saab esitada alates 2. maist. Alates 1. aprillist saab e-PRIA s joonistada poollooduslike koosluste alasid ning edastada Keskkonnaametile kooskõlastamiseks. 2. maist saab koosluste alad taotlusele ja PRIAle esitada.

Selle aasta suuremad muudatused

Varasematel aastatel juba rakendatud toetusmeetmetele on lisandunud kaks üleminekutoetust (põllumajanduskultuuri üleminekutoetus ja heinaseemne üleminekutoetus), mida saab taotleda 2010 aastal määratud toetusõiguste alusel, täpsem info toetusõiguste kohta on PRIA kodulehel www.pria.ee.

2017. a ei pea põllumajandusmaa hooldamisel hekseldatud rohtu kokku koguma.

Taotlejad, kes peavad täitma rohestamise nõudeid ja kelle kasutuses on 2017. aastal püsirohumaatagasi rajamise kohustuse arvutamise aluseks olnud maad, ei tohi püsirohumaad rohkem üles harida ja vajadusel peavad ülesharitud püsirohumaad tagasi rajama määratud hektarite ulatuses.

Tagasi rajatavad püsirohumaad tuleb taotlusel märkida maakasutustüübiga TAR. Nõude täitmata jätmisele järgnev rohestamise toetuse vähendamine.

Maastikuelementidena säilitamisele kuuluvate toetusõiguslike kraavide pindala

arvestatakse alates 2017. a koos nende serval ja nõlval ning serva ja põllu vahel oleva puittaimestikuga kuni 12 m laiusest.

Metsaäärse kraavi pindala hulka arvatakse üksnes kraavist põllu poole jääv puittaimestik, kraavi põhi ning metsa poole jääv nõlv kuni servani. Kraavi põhi, põllupoolne nõlv ja serv peavad olema visuaalselt tuvastatavad.

Puu- ja kõõgililja kasvatamise otsetoetuse (PKV) puhul on pirnipuu minimaalne istutustihedus muudetud 270 puult 100 puule ha kohta.

Viinapuu, kultuurmustikas, kultuurjõhvikas, ebaküdoonia ja aroonia ei ole enam PKV toetusõiguslikud.

PKV toetusõiguslike kultuuride hulka on lisatud valge peakapsas, lillkapsas, spargelkapsas ehk brokoli, nui-kapsas, lehtkapsas, brüsseli kapsas ja hiina kapsas.

Pirnipuude minimaalset istutustihedust on sarnaselt PKV otsetoetusega muudetud ka mahetoetuse (MAH) ning keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse (KSA) toetuse puhul.

KSA toetatavate kultuuride loetelu täieneb nelja uue kultuuriga - harilik sarapuu, sõõdav kuslapuu, kurdlehtine kibuvits ja harilik pihlakas. Samadele kultuuridele kehtestati mahetoetuse puhul istutustihedused.

Ravim- ja maitsetaimede kultuuridena ei ole enam toetusõiguslikud harilik kurgirohi, kõrvenõges, harilik orashein, harilik sigur ja harilik võilill.

Keskkonnasõbraliku majandamise (KSM) mesilaste korjealade rajamise lisategevuse toetuse määr tõuseb 193 euron hektari kohta aastas.

Satelliitseire aitab niitmist tuvastada

PRIA arendab rakendusprogrammi, mille abil saab kindlaks teha, kas rohumaad on niidetud. PRIA võtab

kasutusele Euroopa Liidu satelliitide pildid ja meteoroloogilised andmed. Rakenduse autoriteks on Eesti teadlased ja programmi loomisega tegeleb IT-ettevõtte CGI Eesti.

Satelliidiandmed laekuvad PRIA-le kogu Eesti territooriumi kohta keskmiselt üks kord nädalas. Seejärel tehakse kalkulatsioon biomassi muutustest iga põllu kohta. Monitooring toimub kevadest sügiseni ja seda tehakse nendel põldudel, mis on esitatud jooksva aasta pindalatoetuste taotlustel.

2017. aasta on planeeritud rakenduse testimiseks ja kogemuste saamiseks. Plaanime näidata testitulemusi alates juuli keskpaigast. PRIA veebikaardil tuleb selleks avada kiht „Niitmiste tuvastamine. e-PRIA-s näeb samu tulemusi teenuses „Minu Põllud“.

Esialgul ei ole plaanis ainult satelliidiinfo põhjal sanktsioon rakendada, küll aga annab see põllumeestele infot oma tööjärjest ja PRIA-le nõuete täitmisest. Ühesuguse info saavad nii kliendid kui PRIA töötajad; taotlejal on rohkem võimalusi vajalike töid õigeaegselt planeerida. Loodav rakendus muudab PRIA kontrollsüsteemi jaoks avatumaks ja läbipaistvamaks.

Rakendusprogramm peab valmima 2018. aasta alguseks. Projekti toetab EL regionaalarengu fond.

Taotluse esitamine

Toetusi tutvustavaid materjale ja taotlusvorme PRIA klientidele koju ei saada. Info meetmetega seotud nõuete ja toetuste taotlemise kohta avaldame kodulehel (vt rubriike Taimikasvatuse, Loomakasvatuse, Nõuetele vastavus) ja info täieneb jooksvalt, kui ilmuvad täiendustega määrused. Nõuded on põhjalikult selgitatud juhendites „Abiks taotlejale“. Infomater-

jale võib küsida ka PRIA maakondlikest teenindusbüroodest.

PRIA soovib toetustaotluse täita elektrooniliselt vanas e-PRIA s <https://epria.pria.ee/epria/>, vt „Teenused“ menüüs alajaotus „Pindalatoetused“.

Kes ei ole veel PRIA klient või kliendiandmeid on vaja muuta, saab need toimingud teha uue e-PRIA s teenuses „Kliendi andmed“. Pindalatoetuste taotlemisega seotud e-teenuste kasutamiseks on vaja ID kaarti koos paroolidega või Mobiil ID-d, samuti saab siseneda pangaparoolidega Eesti.ee kaudu.

Toetuste taotlemist e-PRIA s kergendab iga toetuseliigi juures leitav lisainfo, mis annab taotlejale teada tema kohustuste või toetusõiguste andmed. Samuti teeb süsteem esmased kontrollid nõuete osas. Taotlejale kuvatakse erinevaid teateid taotluses esinevate ebatäpsuste kohta ning tal on võimalik oma taotlust veel muuta.

Teenindusbüroodes saab kasutada e-PRIA s kliendarvuteid ning paluda juhendamist büroo töötajalt. Infot võib küsida otsetoetuste infotelefonil 737 7 679.

Ka tänava on võimalik kõigil pindalatoetuste taotlejatel pöörduda taotluste vastuvõtuperioodi ajal konsulentide poole e-PRIA s kasutamise tasuta juhendamise saamiseks. Nõuandekeskuste ja konsulentide kontaktid leiate aadressil <http://www.pikk.ee/>.

Kes ei esita taotlust e-PRIA s, võib selle saata digitaalselt allkirjastatult aadressil info@pria.ee, viia või postitada teenindusbüroosse või PRIA keskuse aadressil.

Soovitame taotluse täita juba aegsasti ning mitte jätta seda viimastele päevadele!

Alates 2018. aastast on võimalik pindalatoetusi taotleda ainult e-PRIA kaudu.

PRIA teabeosakond

Suarõ Nuõrõd tegutses

Pea aasta on Kihnus tegutsenud noorteühing Eesti 4H Kihnu klubi Suarõ Nuõrõd. Seepärast ongi paras aeg tutvust teha, et mis on 4H, kes on Suarõ Nuõrõd ja mida me teeme.

4H on apoliitiline ja usuvaba maanoorteühing, mis sai alguse 1902. aastal Ameerika Ühendriikides. Liikmed on kuni 26-aastased, neist vanemad on juhendajad.

Sügisel tähistasime Eesti klubi 25. sünnipäeva, kuid tegelikult hakkas säärane noorteühing juba palju varem koos käima, kuid siis tegeldi ka poliitikaga.

1991. aastal otsustati, et poliitika jäetakse täiesti välja ning ühing nimetati ümber Eesti 4H-ks. Eestis on kuus piirkonda, mille hulgast on Pärnumaa kahtlemata kõige aktiivsem, sügisel pärjati meid ka aasta piirkonna tiitliga.

Kokku saame umbes iga kahe kuu tagant ning tavaline üritus on paaripäevane, selle jooksul tegeletakse nii spordi kui ka käsitööga.

Tavaks on saanud, et keegi tuntud inimene tuleb juttu rääkima või meiega koos midagi tegema. Küläs on käinud näiteks näitlejad Veikko Täär, Silver Kaljula, muusikud Frederik Küüts, Jaanus Jantson, raadiotöötaja Regina Atka-Jaakson.

Meie kokkusaamised on alati toredad ning oleme kõik justkui üks suur pere. Kuna noored tulevad üritustele kogu maakonnast, saavad sõbrad kokku.

Samuti mängime traditsioonilisi niiõelda 4H mängu, käime ekskursioonidel ja avastame laagripaikade juures olevat loodust ja vaatamisväärsusi.

Üritusi korraldavad eri klubid ja nii on hea võimalus avastada oma kodumaakonda ning teisi Eesti piirkondi või välisriike, kui toimuvad üle-Eestilised üritused ja eks-

kursioonid. Kõik Pärnumaa 4H üritused on alati väga lustakad, huvitavad, harivad ning põnevad.

Tunnen, et peaksin ka ennast veidi tutvustama. Olen Kihnu klubi juhendaja Laura Jõe, aga 4Hga olen seotud olnud umbes kümme aastat. Lõpetasin suvel Tõstamaal Keskkooli ning nüüd töötan kuni suveni samas koolis eesti keele asendusõpetajana.

Tegevusi ja toimetusi on mul lisaks muidki. Kui eelmise aasta kevadel Pärnus 4H peakontoris juhendajate ja noorteaktiivi liikmetega arutlesime, kuhu veel kodumaakonnas laieneda, siis mõtlesin, et võiksin Kihnu seda tutvustama tulla. Eelnevalt olin juba paari noorega rääkinud, kas nad oleksid huvitatud sellisest ettevõtmisest ning olin valmis juhendajaks hakkama.

Hoidsime Kolde Kaisaga pöidlaid pihus, et 4H noortele huvi pakuks ja klubi loomiseks vajaliku 3 noort kokku saaksime. Meie ootused ületati enam kui kolmekordselt – 10 noort otsustasid klubi liikmeks hakkama, hiljem valisime nimeks Suarõ Nuõrõd.

Viimased kolm-neli aastat olin mõelnud, et tahan ka kunagi juhendaja olla, aga ma ei osanud kunagi arvata, et see nii kiiresti kätte jõuab. Minu jaoks on meie klubi üks suur rõõm.

Suvel käis 4H-i Pärnus peakontoris küläs Ameerika suursaadik, Suarõ Nuõrõd sinna ei jõudnud, kuid järgmisel päeval külastas suursaadik Kihnu saart ning kolm meie klubi neiu tegid talle toreda muusikalise üllatuse muuseumis.

Augustis oli Tõstamaal Suti rannas esimene laager, millest osa võtsime. Pärast seda oleme veel eri laagritest ja sündmustest osa võtnud.

Oktoobris oli 4H kiidupäev ning tegime ühe klubiürituse.

evad hoogsalt

Suarõ Nuõrõd Lindil jaanuaris.

Detsembris käisime Tootsis laagris ja pidasime oma klubi seltsis jõule. Selle aasta esimesel kuul sõitsime kaheks päevaks Lindile ning veebruaris tähistasime sõbrapäeva.

Uurisim meie klubi noortelt, mis mõtted neil seoses 4Hga on ja sain üsnagi sarnased vastused. Kõige enam öeldi, et nad on saanud palju uusi sõpru.

Tänu sellele, et 4H Kihnu tuli, saab nautida isetegemise rõõmu, sest kõiki laagreid aitavad noored ise ka korraldada või teevad täitsa ise. Kuna enne pole Kihnu noored ise laagrit korraldada saanud, siis nüüd on nendel selleks see võimalus ja mina hea meelega aitan.

4H on tore, hariv ja arendav ning annab meile põhju-

se koos käia. Järgmine üritus toimub juba aprillikuu viimasel nädalavahetusel Kihnus, kuhu on kokku oodata üle 50 4H-ka. Ürituse toimumiseks taotlesime raha Rahvakultuuri Keskuselt ning meie projekt sai positiivse vastuse.

Nädalalõpu nimeks on 4H Kihnu kultuuripäevad ja nii nagu nimi ütleb, saame kolme päeva jooksul osa kihnu kultuurist. Õpime ja õpetame kihnu tantse, säärepaela punumist, külastame nii muuseumi kui ka tuletorni. Samas mängime mängu, teeme sporti ja saame end vabalt tunda.

Viimase päeva hommikul tuleb meile külla Nurme Silvia ja pärast seda võtame osa talgutest, et anda koos ühine panus saare heaks.

Juba saan tänada kõiki, kes on meid suure heameelega toetanud, praegu on meie kultuuripäevade toetajate nimekirjas Puhka Kihnus, Kihnu Küek, Pihlaka Kodumajutus, Kihnurand AS, Kihnu Kultuuriruum AS, Kihnurand AS, Kihnu Muuseum, Kihnu Vallavalitsus, Kihnu rahvamaja, Poisi Eine, Valgeranna Seikluspark, Wendre ning Exit Room. Selle eest, et meil kolmel päeval kõht täis oleks, muretseb kokk Talvi. Aitäh!

Mul on ääretult suur rõõm, et nüüd, mil meie ühe aasta sünnipäevani on jäänud umbes kuu, on liikmete arv pea kolmekordistunud. Noori on vanuses 7-18 ja vaid üks on massakas ehk ülejäänud 26 on kõik omad Kihnu noored.

Kõik, kes veel meiega liitunud ei ole, aga tahaksid, siis selleks on võimalus, tuleb lihtsalt minu või Kolde Kaisaga ühendust võtta, seejärel edastan täitmiseks avalduse ning tuleb tasuda liikmemaks. 4H liikmemaks liitumisel on 3 eurot, edaspidi aastamaks 2 eurot.

Meie tegemistel saab silma peal hoida ka Facebookis, kus meil on omanimeline leht 4H Suarõ Nuõrõd. Hoogu hakkab koguma ka Instagram, kus kasutajanimelks suarõnuorod.

Loodan, et saame oma klubiga Kihnus kasulikud olla ja et koostöö oleks pikk ja tore. Kaunist kevadet!

Laura Jõe,

4H Suarõ Nuõrõd juhendaja

Olulised küsimused jalgratturile

Ilusad ilmad on juba varakult toonud tänavapilti palju jalgrattureid. Seega on õige aeg üle korrata mõned soovituselised ja liiklusreeglid. Kui tead vastuseid alljärgnevale küsimustele ja nendele vastavalt ka käitud, siis oled andnud oma panuse turvalisemaks liiklemiseks.

Jalgrattaga sõitmine on lõbus ja sportlik tegevus, et see ka turvaline oleks, peab jalgratas olema sõitjale sobiva suurusega ja töökorras.

Kas Sinu lapse jalgratas on talle sobiva suurusega?

Jalgratas on lapsele paras siis, kui harkisjalu, tallad maas, rattapulga kohal seistes jääb rattapulgani vähemalt paar sentimeetrit ruumi.

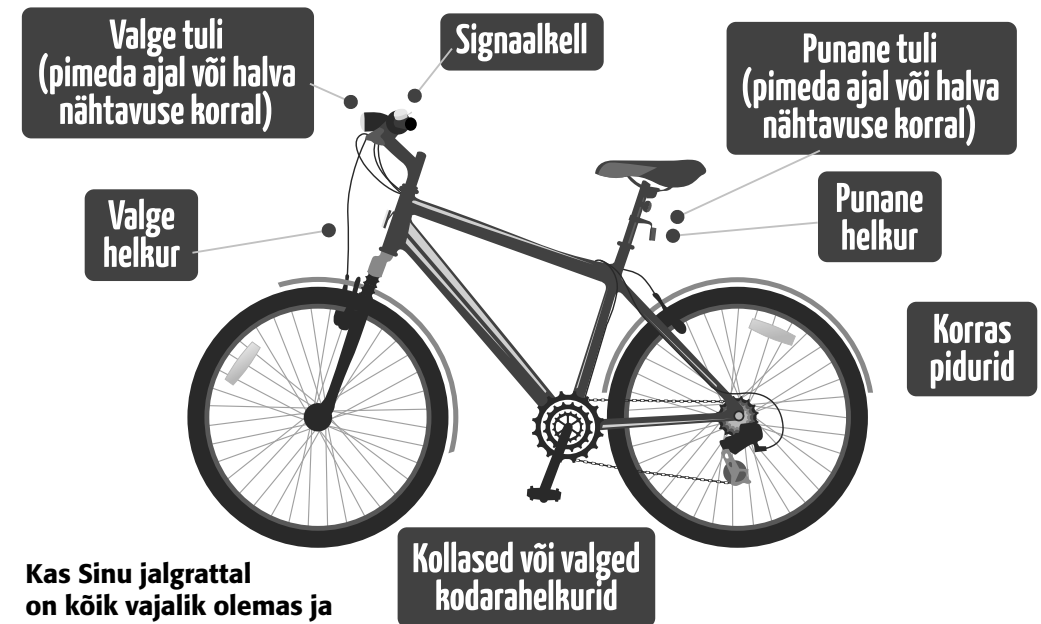
Kas kiiver on kohustuslik?

Jalgratturi pead kaitseb korralik kiiver. Kiivri kandmine on kohustuslik kõikidel kuni 16-aastastel jalgratturitel, vanematel soovituslik. Kiiver kaitseb pead vaid siis, kui see on paraja suurusega ja õigesti kinnitatud.

Kus ja kuidas jalgrattaga sõita?

Alla 10-aastane ja ilma juhiloata jalgrattur tohib sõita üksi kõnniteel, jalgratta- ja jalgteel ning õuealatel. Kindlasti peab iga lapsevanem lapsele liiklusreeglid selgeks tegema enne, kui ta oma võsukese üksi liiklusesse sõitma lubab. Kõige parem õpetus on isiklik eeskuju ning ühine koduümbruse läbisõitmine ja võimalike ohtlike olukordade läbiarutamine. Samal teel liiguvad ka jalakäijad ning viisakas jalgrattur kindlasti arvestab nendega.

Kõnniteel tohivad sõita kõik alla 13-aastased jalgratturid ja kuni kaks selle lapsega koos sõitvat täiskasvanut. Kõnniteel jalakäijate vahel tohib liikuda vaid jalakäija kiirusega.

Kas Sinu jalgrattal on kõik vajalik olemas ja pidurid töökorras?

rusega. Selleks, et jalakäijaid mitte ehmata, saab jalgrattur oma tulekust juba eelnevalt kellaga märku anda ja jalakäijale lähenedes vähendada sõidukiirust ja mööduda kõndijast ohutus kaugusega.

Kui kõnniteel või jalgratta- ja jalgteel liikuva jalgratturi teele jääb bussipeatus, siis peab jalgrattur andma teed bussile minevatele ja bussilt tulevatele jalakäijatele.

Kui lapsevanem on lapse üksi liikluses osalemiseks ette valmistanud, koolitee on koos jalgrattaga korduvalt läbi sõitnud ning kõik ohuolukorrad läbi arutanud, siis tohib koolilaps mööda kõnniteed, jalgratta- ja jalgteed või õuealateed üksi kodust kooli sõita sõltumata vanusest ja jalgratturi juhiloa olemasolust. Seejuures on äärmiselt oluline pöörata tähelepanu lapse jalgratta tehnilisele korrasolekule ning kiivri korrektsel kasutamisele.

Kuidas ohutult sõiduteed ületada?

Kui jalgratturil on vaja teed ületada, siis on seda kõige ohutum teha jalakäijatele mõeldud sõidutee ületami-

se kohtades, tulles jalgrattalt maha ja lükates seda enda kõrval. Ületades ülekäigurada ratta seljas, tuleb enne sõiduteele sõitmist hoog maha võtta ja veenduda tegevuse ohutuses. Autojuhid sõitvale jalgratturile teed andma ei pea, sõidutee tuleb ületada jalakäija kiirusega.

Millal sõita sõiduteel?

Sõiduteel või jalgrattarajal tohib jalgrattur sõita alates kaheksandast eluaastast ja seda koos täiskasvanud saatjaga. Üksi tohib jalgrattur sõiduteel sõita alates kümnendast eluaastast, kui tal on jalgratturi juhiloa. Sõiduteel sõitev jalgrattur peab olema väga tähelepanelik ja pidama kinni liiklusreeglitest. Sõiduteel sõitev jalgrattur on juht ja peab liikuma autodega samas suunas sõidutee parempoolse ääre lähedal. Selleks et teised juhid jalgratturi plaane paremini mõistaksid, tuleb näidata enne manöövrit käemärkuandeid.

Kas kõrvaklapid ja telefon kujutavad riski?

Liikluses osaledes peab olema väga tähelepanelik. Ainuüksi liiklusreeglite heast

tundmisest ei piisa. Kõrvaklappidest muusika kuulamine vähendab jalgratturi tähelepanu ja muudab liikluses osalemise ohtlikumaks. Telefonikõnedele vastamiseks soovitage ratta kõne ajaks peatada ja jätkata teekonda pärast kõne lõppu.

Kuidas saada jalgratturi juhiloa?

Maanteeameti teenindusbüroodest on võimalik saada materjale, mille abil laps eksamiks ette valmistada. Kui liiklusreeglid selged, tuleb registreerida sobivale eksamile. Materjalid ja eksami sooritamine on tasuta. Rohkem infot lähimast büroost.

TÄHELEPANU! Iga lapse eest vastutab lapsevanem! Enne lapse üksi liiklusesse lubamist, olgu jalakäija või jalgratturina, on iga lapsevanema kohustus veenduda, et tema järeltulija on valmis üksi liikluses osalema, mõistab ümbritsevat ja oskab ohutult liigelda. Oma liiklusteadmisi saab jalgrattur kontrollida, lahendades liiklusteet liikluskasvatus.ee lehel.

Merit Mähar,
maanteeameti avalike suhete osakonna
peaspetsialist

Ansambel Väliharf osaleb saates Rahvabänd 2017. Esimeses saates võistlesid poisid võluvate tüdrukutega ansamblist Kapriiz.

Kuidas läheb Väliharfi poolfinaalis, saab näha juba pühapäeval, 30. aprillil kell 21.05 TV3 kanalil!

Vaktsineerige koerad ja kassid

Kasside-koerte marutaadivastane vaktsineerimine on kohustuslik ning vajalik.

Sellel kevadel täitub Eestil neli aastat ametlikult marutaadivabaks saamisest. Hoolimata sellest, et tegu on hea uudisega, on olukorral ka oma varjukül.

Viimaste aastate riiklik lemmikloomade vaktsineerimise statistika kõneleb üsna selgelt, et loomaomanikud on pannud võrdusmärgi riigi marutaadivabaks saamise ning võimaluse vahele jätta oma lemmikloom marutaadi vastu vaktsineerimata.

Loomatuditõrje seaduse kohaselt on omanikul kohustus lasta oma lemmikloomale regulaarselt teha marutaadivastane vaktsiinisisüst. See seadusepügal ei ole ajale jalg jäänud.

Kahjuks ei ole nakkushaiguse vaba olek kunagi iseendestmõistetav. Eriti vähepüsivaks võib osutuda eeldus jääda selles surmavaimast nakkushaigusest kestvalt puutumata põhjusel, et marutaadi võivad nakatada kõik loomaliigid.

Lisaks tuleb arvestada, et haigustekitaja põhiliseks laialikandjateks Euroopa regioon on metsloomad, täpse-

malt rebased ja kährikud, kellel pole riigipiirist sooja ega külma.

Eesti vahetus naaberriigis Venemaal on haigustekitaja laialt levinud. Marutaadist põhjustatud surmajuhtumid on piiri taga loomade hulgas tavapärased ning surmajuhtumid inimeste hulgas ei ole haruldased.

Globaliseerivas maailmas reisivad inimesed pidevalt ühest riigist teise, sealhulgas ka loomaomanikud, kes reisivad koos lemmikloomadega. Harvad ei ole olukorrad, kus lemmikloom võetakse endale kas plaanitult või vahel ka spontaanselt võõrast riigist.

Nõuetekohaselt marutaadi vastu vaktsineerimata ning haigestunud lemmikloomaga on samuti võimalik haigus Eestisse sisse tuua ning seda on mitmes riigis ka juhtunud.

Marutaud on haigus, mis on endiselt kõikidel mandritel levinud, nakkusest on puutumata vaid Austraalia. See-ga tegelikkuses on meie riigi marutaadivaba olemine väga habras.

Marutaud on nakkusohtlik ning ühtviisi surmav nii inimestele kui ka loomadele. Haigusesse nakatatakse peamiselt haige looma hammustuse tagajärjel, kui sülg satub haava. Viiruse ülekande võib

Marutaud on 99,9% surmav, kuid 100% ennetatav

- ◆ Vaktsineerimine on ainus kaitse marutaadi vastu.
- ◆ Vaktsineeri oma koera ja kassi regulaarselt marutaadi vastu. Tee seda vähemalt üks kord kahe aasta jooksul!
- ◆ Ära lase oma loomi hulkuma!
- ◆ Väldi kokkupuuteid võõraste kodu- ja metsloomadega.
- ◆ Õpeta lastele, et võõraid kodu- ja metsloomi ei tohi puutada, isegi kui nad näivad sõbralikud.
- ◆ Kui sinu lemmikloom saab pureda, siis teavita sellest loomaarsti.
- ◆ Kui saad hammustada, pöördu kiiresti traumapunkti või perearsti poole.
- ◆ Lemmikloomaga reisimisel järgi loomadega reisimise reegleid.

toimuda ka siis, kui haige looma sülg satub silma, ninna, suhu või värsketele haavale.

Nakatunud loom võib ise veel silmnähtavalt haige olemata nakatada suurt hulka inimesi või loomi, sest looma sülg võib haigust põhjustav viirus esineda üldjuhul 4 – 10 päeva, vahel isegi kuni kaks nädalat enne, kui haigusnähtud ilmnevad.

Maaailmas sureb iga päev sadu inimesi marutaadi, kusjuures ~95% juhtudest saadi nakkus koeralt.

Seega on näiliselt lihtne otsus jätta oma lemmikloom marutaadi vastu vaktsineerimata seotud väga suure riskiga.

Kuigi riik vaktsineerib ohustatud piirialadel metsloomi regulaarselt marutaadi vastu ning jälgib lemmikloomade liikumist, on need meet-

med eelkõige suunatud haiguse ennetamiseks riiklikul tasandil.

Oma lemmikloomaga kokkupuutuva lähedasi ning tuttavaid, samuti kõik teisi inimesi ja loomi saab otsesest marutaadiohust säästa siiski vaid iga loomaomanik ise. Marutaud on küll surmav, aga täiel määral ennetatav.

Haiguse ärahoidmiseks ei ole vaja teha muud, kui pöörduda loomaarsti poole ning lasta vähemalt kord kahe aasta jooksul kass või koer marutaadi vastu vaktsineerida.

Selleks, et keegi ei peaks kunagi olema samas olukorras nagu plakatil kirjeldatud koera omanik, vaktsineerige oma lemmikloom!

Enel Niin,

Veterinaar- ja Toiduameti projektijuht

Sillametsa Talu

**Taimebuss müüb
SUVELILLI,
KÖÖGIVILJATAIMI,
AMPLEID ja muud kraami
Kihnu saarel**
endise postkontori juures
**teisipäeval, 9. ja 23. mail ja
6. juunil kell 10-14.**
info tel 528 0086

Taimeaed on avatud

Tõstamaa alevis Varbla mnt 14

T – P 10 – 16

alates maist **T – P 10 – 19**

Hooaja jooksul tuleb müüki palju erinevaid tooteid:
kevad-, suvi- ja sügislilled; amplid;
ampli-, köögivilja- ja maitsetaimed;
puud; püsikud; põõsad; roosid;
aiasaadused; kasvuturvas; muld; väetis jpm

www.sillametsa.eu

NÄITUS
**EESTI
VALGE**
ANU PINK
SIIRI REIMANN

EESTI
KOEKIRJALISED
KUDUMID

16.-30. aprill 2017
Kihnu Muuseumis

Avatud E-R 10-16

KIHNU MUUSEUMIS

Alates 1. maist on
Kihnu Muuseumis
vaatamiseks ajutine näitus
"Meri, Mehed ning Räim".

**Soovin osta
majaplatsi Kihnus.**

Palun võtta ühendust
mare.matas@gmail.com või
helistada 507 1453.

**Kolde talu teeb erinevaid
põllumajandustöid.**

Hind kokkuleppel.

Ago Laos
5010322

Värskemate uudiste ja
sündmustega
kursis olemiseks,
minge Kihnu kodulehele
<http://kihnu.kovtp.ee> või
Facebooki Kihnu lehele.

KIHNU RÄIMERETK

6. mai 2017

KIHNU RÄIMERETK on Kihnu turismihooaja avasündmus –
üritusel saab maitsta Kihnu räimeroogi, toimub Kihnu käsitöö-
ja toidulaat koos õpitubadega, on avatud Kihnu talud ja ärid
ning päeva lõpetab pidu KIHNU VIRVE pereansambli ning
MARKO MATVERE & VÄIKESTE LÕÖTSPILLIDE ÜHINGUGA.

Päevapiltnik Henn Soodla
fotod on pildistatud
Pärnu Postimehe
fotoreporteritöö
kõrvalt aastatel
1984–2014 kevadise
püügi ajal.

- 1 **UIBU**
+372 513 8557
- 2 **PÄRDI-JAAGU**
+372 5343 2452
- 3 **SARAPUU**
+372 5330 8876
- 4 **PÄRNAMÕISA**
+372 501 5959
- 5 **RANNAMETSA**
+372 513 7099

Maikuu

sünnipäevalapsed

1. mai

Heino Jäll (Riissa) 76

3. mai

Rosaali Karjam (Mõnu) 82

13. mai

Salme Sutt (Põllu) 78

15. mai

Peeter Vadi (Loogo) 65

17. mai

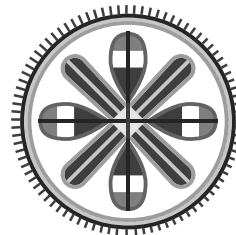
Anni Umb (Ranna) 78

23. mai

Mihkel Klaas (Kraavi) 70

24. mai

Elisabet Mätas (Uue-Matu) 71

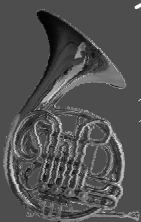
neljapäeval, 25. mail kell 19
Kihnu rahvamaja fuajees

KIHNU PÄRIMUSKOOLI
õppeaasta lõpetamine ja

kevad KONTSERT

Olete oodatud!

LAVASSAARE KÜLASELTS

VANAVARA LAAT ja pasunakoorida ülevaatus 21. mail 2017 LAVASSAARES

LAAT 8.00 - 16.00

Kauplejatele müügikoht tasuline -
registreeru laadale

www.vanavaralaat.blogspot.com

Külastajatele tasuta,
auto parkimine 1 euro.

Info 5343 2464, 5333 8892

OÜ Biolan Baltic toodete müük.

Avatud Teise Ringi Riiete Kaubamaja.

Lavassaare
Raudteemuuseum
avatud 9.00 - 18.00
Sõidab muuseumrong.

Vanasõidukite ja maamootorite väljanäitus.
Toitlustamise korraldab Lavassaare Külaselts.

Esinevad pasunakoovid:

Õnn Tuli Õuele

Pärnu-Jaagupi pasunakoov

Raudtee Kultuuriseltsi pasunakoov

Mõisaküla Kultuurimaja

puhkpilliorkester

Pasunakoovid alustavad kell 10.00

Lapsi sõidutavad Kärbi talu hobused.

Külla tulevad
Pipi ja härra Nilsson!

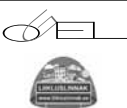
Lasteetendus algab

kell 11.00

Loterii ja oksjon!

SÜGISLAAT 24.09.2017 9.00 - 16.00. Müüa võib kõike!

Tule ja naudi koos perega
muusikamaiselist, vaselõhnalist ja üllatusterohket kevadpäeva Lavassaares!

Tule talgutele!

KIHNU TALGUD

30. aprill 2017, kell 12:00
Pärnumaa, Kihnu vald

TALGUTÖÖD: Külavaheteede ääred prügist puhtaks,
Vanarahvamaja platsilt männikäbid ja
-oksad kokku riisuda, saagida võsa, oksi,
need kokku korjata ja põletada.

KAASA VÕTTA: reha,
kui vajad, siis töötegemiseks kindad,
hea tuju

KOGUNEMINE kell 12:00

LEMSI KÜLA, Kallase pood, pialik Ruudu Heldy

LINAKÜLA, Tervisekeskus, pialik Kopli Anne

ROOTSIKÜLA, Rootsiküla puhkemaja, pialik Lepiku Merike

SÄÄRE KÜLA, Kurase pood, pialik Alametsa Arvo

Talgutele saab registreerida aadressil www.teemeara.ee

KODANIKUHIISKONNA TOETUSEKS

Teeme ära!